

Tăng cường công tác phát triển đảng viên trong sinh viên của Học viện Báo chí và Tuyên truyền

TS NGUYỄN THỌ ANH

Học viện Báo chí và Tuyên truyền Email: nguyenthaoanh1960@gmail.com

Nhận ngày 10 tháng 8 năm 2022; chấp nhận đăng tháng 11 năm 2022.

Tóm tắt: Công tác phát triển đảng viên là nhiệm vụ thường xuyên của Đảng. Là một trường đại học trọng điểm quốc gia và là đơn vị trực thuộc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Học viện Báo chí và Tuyên truyền, hàng năm đào tạo khoảng 2000 sinh viên hệ chính quy tập trung với các chuyên ngành lý luận chính trị, báo chí, truyền thông, xuất bản. Thực tiễn từ nhiều năm qua, đảng bộ Học viện Báo chí và Tuyên truyền đã thường xuyên thực hiện tốt công tác phát triển đảng viên là sinh viên và là đơn vị trong nhóm đứng đầu của các trường đại học cả nước về công tác này. Trong xu thế phát triển của Học viện hiện nay, công tác phát triển đảng viên trong sinh viên gặp một số vấn đề mới và cần được quan tâm hơn nữa.

Từ khóa: Đảng bộ Học viện Báo chí và Tuyên truyền; công tác phát triển đảng viên; sinh viên.

Abstract: Developing party membership is a regular task of the Party. As a national key university and a unit under the Ho Chi Minh National Academy of Politics, Academy of Journalism and Communication (AJC) annually trains about 2,000 full-time students majoring in political theory, journalism, communication or publishing. For many years, AJC has regularly performed well in developing student party membership and is one of the leading universities nationwide in this task. In AJC's current development trend, the task of developing student party membership encounters some new problems and needs to be strengthened.

Keywords: Party unit of the Academy of Journalism and Communication; developing party membership; students.

1. Yêu cầu về tăng cường công tác phát triển đảng viên trong sinh viên của Học viện Báo chí và Tuyên truyền trong thời kỳ mới

Phát triển đảng viên là nhiệm vụ thường xuyên của mọi đảng bộ nhằm phát triển đội ngũ và nâng cao chất lượng để đảm bảo vai trò lãnh đạo của Đảng đối với sự nghiệp cách mạng. Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng chủ trương “*Chủ trọng phát hiện, bồi dưỡng kết nạp vào Đảng những đoàn viên ưu tú, trưởng thành trong lao động, học tập, trong lực lượng vũ trang; quan tâm phát triển đảng viên là công nhân, trí thức, doanh nhân để tạo nguồn cán bộ cho hệ thống chính trị các cấp*”⁽¹⁾.

Đối với đảng bộ các trường đại học, công tác phát triển đảng viên để góp phần nâng cao năng lực, sức chiến đấu của Đảng trong thời kỳ Công nghiệp hoá - Hiện đại hoá và hội nhập quốc tế. Nghị quyết Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa X

ngày 6.8.2008 *Về xây dựng đội ngũ trí thức trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước* đã khẳng định: “*Trong mọi thời đại, trí thức luôn là nền tảng tiến bộ xã hội, đội ngũ trí thức là lực lượng nòng cốt sáng tạo và truyền bá tri thức. Ngày nay, cùng với sự phát triển nhanh chóng của cách mạng khoa học và công nghệ hiện đại, đội ngũ trí thức trở thành nguồn lực đặc biệt quan trọng, tạo nên sức mạnh của mỗi quốc gia trong chiến lược phát triển*”⁽²⁾. Cố Tổng Bí thư Lê Khả Phiêu đã từng nói: “*Sinh viên là bộ phận trí tuệ và ưu tú trong các thế hệ thanh niên, là nơi kết tinh nhiều tài năng sáng tạo, là nguồn lao động có học vấn cao, có chuyên môn sâu và đại bộ phận sinh viên sẽ trở thành người trí thức của đất nước. Đảng, Nhà nước và nhân dân vô cùng tin cậy lớp sinh viên ngày nay là lực lượng kế tục và phát huy nguồn lực trí tuệ vô cùng quý giá của dân tộc ta*”⁽³⁾. Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày

4.11.2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo cũng đã đề ra nhiệm vụ “Coi trọng công tác phát triển đảng, công tác chính trị, tư tưởng trong các trường học”⁽⁴⁾.

Học viện Báo chí và Tuyên truyền là đơn vị trực thuộc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, là cơ sở đào tạo, bồi dưỡng giảng viên lý luận chính trị, cán bộ làm công tác tuyên giáo, công tác xây dựng Đảng; đào tạo đại học, sau đại học chuyên ngành báo chí, tuyên truyền và một số ngành khoa học xã hội và nhân văn khác, là cơ sở nghiên cứu khoa học về lý luận Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về lĩnh vực tư tưởng - văn hóa, báo chí - truyền thông nhằm nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ góp phần vào việc hoạch định đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Trong lịch sử phát triển của Học viện Báo chí và Tuyên truyền, công tác phát triển đảng viên trong sinh viên luôn được đảng bộ quan tâm thực hiện. Trong những năm gần đây, số lượng sinh viên được kết nạp đảng hàng năm lên tới con số hàng trăm. Theo báo cáo của Văn phòng Đảng ủy Học viện Báo chí và Tuyên truyền: trong nhiệm kỳ 2015 - 2020, Đảng bộ Học viện đã kết nạp được 1085 đảng viên mới; 2 năm 2021 và 2022 (tính đến tháng 6) kết nạp được 159 đảng viên mới - số lượng này chủ yếu là sinh viên. Học viện Báo chí và Tuyên truyền trở thành một trong những đơn vị dẫn đầu của các trường đại học, cao đẳng có số lượng sinh viên được kết nạp đảng lớn nhất trong cả nước. Số sinh viên là đảng viên là những nhân tố phát huy tốt vai trò nòng cốt trong phong trào học tập và rèn luyện của các tập thể sinh viên. Nhiều đảng viên trẻ được kết nạp tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền tiếp tục phát huy tốt vai trò của mình tại nơi cư trú và nơi công tác sau khi ra trường.

Tuy nhiên, ở thời điểm hiện tại, công tác phát triển đảng viên trong sinh viên của Đảng bộ Học viện Báo chí và Tuyên truyền phát sinh một số vấn đề. Trong thời gian gần đây (từ năm 2021 đến nay), số lượng sinh viên được kết nạp đảng có chiều hướng giảm về số lượng (năm 2017 kết nạp 254 đảng viên, năm 2018 kết nạp 257 đảng viên, năm 2021 kết nạp 85 đảng viên, 6 tháng đầu năm 2022 kết nạp 79 đảng viên). Vấn đề khác là một số sinh viên là đảng viên chưa thực sự là nhân tố ảnh hưởng tốt trong các tập thể sinh

viên. Phần nhiều, đảng viên sinh viên hoàn thành tốt nhiệm vụ học tập, rèn luyện của cá nhân chứ chưa làm tốt vai trò là nhân tố thúc đẩy tập thể phát triển.

Những vấn đề trên đặt ra cho Đảng bộ Học viện Báo chí và Tuyên truyền cần tăng cường công tác phát triển đảng viên hướng tới mục tiêu đảm bảo cả số lượng và chất lượng

2. Giải pháp tăng cường công tác phát triển đảng viên trong sinh viên của Học viện Báo chí và Tuyên truyền hiện nay

Công tác phát triển đảng viên là trách nhiệm của toàn đảng bộ và có sự tham gia của nhiều đơn vị trong học viện và sự tham gia tích cực, tự giác của sinh viên. Từ những kinh nghiệm thực tiễn công tác phát triển đảng viên trong sinh viên và tình hình thực tế hiện nay, Đảng bộ Học viện Báo chí và Tuyên truyền cần thực hiện một số giải pháp chủ yếu sau:

Một là, cần quán triệt về nhận thức và trách nhiệm của đảng bộ, cấp ủy và đội ngũ cán bộ, đảng viên của Học viện Báo chí và tuyên truyền về công tác phát triển đảng viên trong sinh viên

Công tác phát triển đảng viên là trách nhiệm của toàn đảng bộ và mọi cán bộ, đảng viên. Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam xác định trách nhiệm trong công tác phát triển đảng viên của của người đảng viên (Khoản 4 Điều 2), của tổ chức cơ sở đảng (Khoản 2 Điều 23) và của chi bộ (Khoản 2 Điều 24). Chỉ thị số 34-CT/TW ngày 30.5.1998 của Bộ Chính trị khóa VIII về “Tăng cường công tác chính trị tư tưởng, củng cố tổ chức đảng, đoàn thể quần chúng và công tác phát triển đảng viên trong trường học” đã đề ra nhiệm vụ cho các cấp ủy đảng, các cấp, các ngành “Tích cực tạo nguồn, làm tốt công tác phát triển đảng viên trong cán bộ, giáo viên, học sinh, sinh viên, nhất là ở những cơ sở hiện còn ít hoặc chưa có đảng viên”⁽⁵⁾.

Đại hội đảng bộ và đại hội các chi bộ cần đưa nội dung công tác phát triển đảng là sinh viên vào thảo luận và đưa vào Nghị quyết đại hội.

Đảng ủy và các chi bộ cần quán triệt nhiệm vụ công tác giáo dục, bồi dưỡng và phát triển đảng viên trong sinh viên đến từng cán bộ, đảng viên. Mỗi cán bộ, đảng viên tự giác và tích cực trong việc thực hiện nhiệm vụ phát triển đảng viên theo quy định của Điều lệ Đảng.

Hai là, cần xác định tiêu chuẩn kết nạp đảng viên

trong sinh viên cho phù hợp với yêu cầu đảm bảo số lượng và chất lượng.

Tiêu chuẩn kết nạp đảng viên trong sinh viên vừa phải phù hợp với quy định của Đảng vừa phải phù hợp với tình hình thực tiễn của mỗi đảng bộ. Đối với đảng bộ Học viện Báo chí và Tuyên truyền, tiêu chuẩn, điều kiện để xét kết nạp đảng cho sinh viên thực hiện theo Quy định số 16- QĐ/ĐU ngày 15 tháng 4 năm 2019 của Đảng ủy Học viện. Hai điều kiện cơ bản đối với sinh viên hệ chính quy tập trung (4 năm) là học tập: phải trải qua thời gian học tập tối thiểu 04 học kỳ trong đó có 03 học kỳ có điểm trung bình chung tích lũy đạt loại khá trở lên; các học kỳ khác từ trung bình trở lên (tính điểm thi lần 1); điểm rèn luyện đạt từ 60 trở lên. Các tiêu chuẩn khác như đạo đức, lối sống, ý thức kỷ luật, ý thức tham gia hoạt động xã hội... tương đối trừu tượng. Trong thực tế, các chi bộ thường xem xét điều kiện về điểm số là yếu tố đầu tiên, sau đó là điểm rèn luyện và các điều kiện khác. Vai trò gương mẫu của sinh viên được xem xét trong việc nghiêm túc chấp hành nội quy, quy chế của Học viện và việc tham gia đầy đủ các hoạt động chung của tập thể. Để đảng viên sinh viên thực sự là đầu tàu lôi kéo tập thể trong phong trào thi đua học tập và rèn luyện, Đảng ủy nên có quy định cụ thể hơn về điều kiện xét kết nạp đảng cho sinh viên ưu tú phải thêm vai trò, ảnh hưởng tích cực trong tập thể lớp, chi đoàn và ý thức tham gia các hoạt động xã hội, nhất là hoạt động ngoài Học viện.

Ba là, phát huy vai trò của các chi bộ và Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trong việc thực hiện trách nhiệm trong công tác phát triển đảng viên là sinh viên

Chi bộ là nơi trực tiếp kết nạp và quản lý, giáo dục đảng viên. Đối với công tác phát triển đảng viên trong sinh viên, chi bộ các khoa giữ vai trò quan trọng: phát hiện, bồi dưỡng, thẩm tra lý lịch, giới thiệu xét kết nạp, hoàn thiện hồ sơ, tổ chức lễ kết nạp, giao nhiệm vụ và quản lý, giáo dục đảng viên mới trong thời gian dự bị... Để thực hiện tốt trách nhiệm công tác phát triển đảng viên trong sinh viên, chi bộ cần làm tốt các công việc sau:

Thứ nhất, quán triệt sâu sắc về trách nhiệm phát triển đảng viên đối với mọi đảng viên, đặc biệt là đảng viên cố vấn học tập.

Thứ hai, cần xây dựng kế hoạch phát triển đảng

trong sinh viên cho từng học kỳ và năm học.

Thứ ba, cần phân công rõ trách nhiệm cá nhân giúp đỡ, hướng dẫn sinh viên học tập, rèn luyện.

Thứ tư, cần làm tốt công tác nắm vững tình hình phấn đấu rèn luyện của sinh viên, kịp thời phát hiện và động viên, khích lệ, giúp đỡ sinh viên phấn đấu, rèn luyện để trở thành đảng viên.

Thứ năm, nắm vững và làm tốt quy trình, thủ tục công tác phát triển đảng viên là sinh viên.

Thứ sáu, phối hợp tốt với các đơn vị chức năng khác trong Học viện, đặc biệt là Đoàn thanh niên Học viện, Liên chi đoàn khoa, Phòng Công tác chính trị, Ban Quản lý ký túc xá, Ban quản lý đào tạo trong công tác phát triển đảng là sinh viên.

Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh là tổ chức chính trị - xã hội của sinh viên trong Học viện. Đoàn có trách nhiệm giáo dục lý tưởng, đạo đức cho sinh viên trong đó có lý tưởng phấn đấu, rèn luyện trở thành đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam để cống hiến cho sự nghiệp cách mạng của Đảng. Ban chấp hành Đoàn Học viện là người giới thiệu đoàn viên ưu tú cho Đảng xét kết nạp. Để thực hiện tốt trách nhiệm trong công tác phát triển đảng viên là sinh viên, Đoàn thanh niên Học viện cần làm tốt các việc sau:

1) Cần làm tốt công tác nắm vững tâm tư, nguyện vọng của sinh viên và định hướng phấn đấu, rèn luyện để trở thành đảng viên cho sinh viên

2) Nắm vững những quy định về tiêu chuẩn, điều kiện kết nạp đảng và trình tự, thủ tục giới thiệu sinh viên ưu tú học lớp bồi dưỡng nhận thức về Đảng và giới thiệu cho Đảng xét kết nạp.

3) Tổ chức tốt phong trào thi đua học tập và rèn luyện để phát hiện nhân tố ưu tú để bồi dưỡng kết nạp đảng.

4) Phối hợp tốt với các chi ủy, chi bộ và cố vấn học tập để giúp đỡ sinh viên phấn đấu, rèn luyện để trở thành đảng viên.

Bốn là, làm tốt công tác giáo dục nhận thức về Đảng và phát huy vai trò tự giác phấn đấu, rèn luyện để trở thành đảng viên của sinh viên

Để trở thành đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam, người vào Đảng phải có nhận thức đầy đủ về Đảng và tự nguyện xin vào Đảng.

Sinh viên là những công dân trẻ, chưa có tích lũy kinh nghiệm từ sự trải nghiệm cuộc sống ngoài xã hội nên những kiến thức chính trị - xã hội còn hạn chế, ít

mang tính thực tiễn. Vì vậy, việc bồi dưỡng nhận thức về Đảng cho sinh viên cần được thực hiện thường xuyên và bài bản hơn chứ không đơn thuần chỉ cần qua lớp bồi dưỡng nhận thức trước và sau kết nạp là đủ. Việc giáo dục nhận thức về Đảng là quá trình giáo dục lý luận chính trị trong đó có giáo dục về quan điểm, đường lối chính trị của Đảng Cộng sản Việt Nam. Việc giáo dục lý luận chính trị ở các trường đại học hiện nay chủ yếu qua các môn lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam. Hạn chế chung của việc giáo dục này là sự khô cứng về hình thức, phương pháp nên không gây hứng thú cho sinh viên. Công tác giáo dục lý luận chính trị nói chung, giáo dục nhận thức về Đảng hiện nay cần phát huy trách nhiệm của nhiều lực lượng và đổi mới hình thức, phương pháp để gây hứng thú học tập, nghiên cứu của sinh viên.

Việc phấn đấu rèn luyện của sinh viên là yếu tố bên trong quyết định sự trưởng thành của sinh viên. Sinh viên cần coi trọng việc rèn luyện đạo đức, lối sống, ý thức chấp hành pháp luật và ý thức kỷ luật. Đặc biệt, sinh viên phấn đấu để trở thành đảng viên cần học tập, rèn luyện để có lý tưởng cách mạng, có hoài bão, có bản lĩnh chính trị và ý thức tự giác, tích cực tham gia các hoạt động tập thể, tham gia các hoạt động vì cộng đồng.

Điều cốt yếu đặt ra cho sinh viên phấn đấu để trở thành đảng viên là động cơ, phương pháp phấn đấu học tập, rèn luyện nhất là đòi hỏi sự thể hiện qua vai trò gương mẫu và tầm ảnh hưởng trong tập thể sinh viên.

Việc phấn đấu rèn luyện của sinh viên thường thiếu kinh nghiệm, nhất là năm đầu tiên của đại học. Vì vậy, quá trình phấn đấu, rèn luyện của sinh viên phải cần đến sự hướng dẫn, giúp đỡ từ bên ngoài đặc biệt là các đảng viên trong chi bộ.

Năm là, làm tốt các khâu của quy trình kết nạp đảng viên trong sinh viên

Công tác phát triển đảng viên là quá trình thực hiện nhiệm vụ của nhiều chủ thể: chi bộ, Đoàn thanh niên, cơ quan, đơn vị, địa phương sinh sống của thân nhân sinh viên cần thẩm tra lý lịch, Đảng ủy, Ban quản lý đào tạo, Phòng công tác chính trị... Công tác phát triển đảng phải tuân theo trình tự thủ tục theo quy định của Đảng bao gồm các khâu: phát hiện sinh viên ưu tú, bồi dưỡng, giúp đỡ phấn đấu, rèn luyện,

hoàn thiện hồ sơ và thủ tục xét kết nạp, ra quyết định kết nạp, tổ chức lễ kết nạp, giao nhiệm vụ và tiếp tục giúp đỡ đảng viên mới trong thời gian dự bị 01 năm, hoàn thiện thủ tục công nhận đảng viên chính thức. Tất cả các khâu này cần được các chủ thể có trách nhiệm nghiên cứu và thực hiện đúng, thực hiện kịp thời để không ảnh hưởng đến thời gian và tính hợp thức của công tác phát triển đảng viên, ảnh hưởng tới quyền lợi của sinh viên.

Sáu là, thường xuyên kiểm tra, giám sát và đánh giá công tác phát triển đảng viên trong sinh viên

Công tác phát triển đảng trong sinh viên là nhiệm vụ thường xuyên của đảng bộ. Bởi vậy, một trong các giải pháp cơ bản để tăng cường công tác này đòi hỏi phải thường xuyên tiến hành công tác kiểm tra, giám sát của Đảng ủy đối với các chi bộ, các tổ chức và cá nhân liên quan. Qua công tác kiểm tra, giám sát, Đảng ủy kịp thời tác động điều chỉnh những vấn đề phát sinh trong thực tiễn thực hiện công tác phát triển đảng trong sinh viên của đảng bộ.

Xu hướng thúc đẩy mạnh mẽ việc thực hiện phương thức đào tạo theo tín chỉ, các tập thể sinh viên cố định theo đơn vị lớp chuyên ngành sẽ dần được thay thế bằng lớp tín chỉ cùng với những vấn đề mới phát sinh trong tâm tư nguyện vọng của sinh viên, sự ảnh hưởng của tình hình kinh tế - xã hội..., đang đặt ra cho Học viện Báo chí và Tuyên truyền về phương pháp quản lý việc học tập, rèn luyện của sinh viên và ảnh hưởng tới công tác phát triển đảng viên trong sinh viên hiện nay. Tình hình trên cần được Đảng ủy chỉ đạo rà soát, đánh giá và tổng kết công tác phát triển đảng trong sinh viên để kịp thời xác định phương hướng, nhiệm vụ và yêu cầu của công tác này trong tình hình mới./.

(1) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. CTQG - Sự thật, Hà Nội, T.I, tr.186 -187.

(2) Nghị quyết Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa X ngày 6.8.2008 *Về xây dựng đội ngũ trí thức trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước*.

(3) <https://ngayday.com/lanh-tu-phanh-dao-dang-nha-nuoc-noi-ve-doan-vien-thanh-nien>.

(4) Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4.11.2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo.